

Jan Wilke, architect van forensenwoningen, villa's en Hotel Vlietlaan

BUSSUM Johannes Everhardus Antonius Wilke (roepnaam Jan) werd geboren op 16 mei 1892 in Amsterdam. Zijn vader, Gerhardus Johannes Hendrikus Wilke, was timmerman en zijn moeder, Theodora Maria Stoer, was bierhuishoudster. In 1898 verhuisde het gezin naar IJsselmonde, waar de moeder van Jan het café Tivoli ging exploiteren. Later zouden zijn ouders samen een hotel exploiteren. Welke bouwopleiding Jan bezocht is niet bekend.

Huwelijk

Toen Jan op 30 mei 1921 trouwde met de dertigjarige sopraan Geertruida Jacoba Schouten uit Alkmaar, werd als zijn beroep bouwkundig opzichter vermeld. Het stel vestigde zich in Bussum, waar zij de eerste drie jaar in drie opeenvolgende huurwoningen woonden, voordat ze in 1925 de nieuw gebouwde koopwoning Mecklenburglaan 45 betrokken. In april 1923 werd hun eerste dochter Petronella Berendina geboren.

Van 1921 tot 1925 was Jan werkzaam voor het kantoor van architect Karel de Bazel. Nadat De Bazel in 1923 was overleden, droeg Wilke samen met De Bazels chef de bureau Cornelis van de Linde zorg voor de voltooiing van de door De Bazel gestarte Bussumse bouwprojecten. Geertruida gaf in die jaren zanglessen vanuit hun woning tot

■ De dubbelvilla Busken Huetlaan 2/Vosmaerlaan 1 uit 1925

kort voor in november 1925 hun tweede dochter Theodora Louise geboren werd.

Plan Gooioord

In 1924 kreeg Wilke van de Bussumse slager en investeerder Jan Griffioen de opdracht een plan te ontwerpen voor de bouw van meer dan veertig 'forensenwoningen', op het grondgebied van villa Gooioord en op aansluitende kavels die Griffioen aangekocht had (het 'Plan Gooioord'). Griffioen had in 1919 de grote villa Gooioord gekocht, die aan de

■ Lothariuslaan 31-35 uit 1929

Amersfoortsestraatweg naast De Gooische Boer lag en heel veel grond had. Griffioen gaf Wilke de ontwerpopdracht omdat hij wist dat architect K.P.C. de Bazel in opdracht van de gemeente een uitbreidingsplan had gemaakt voor de Oostereng. Griffioen hoopte dat hij daarin dit bouwplan op zijn eigen grond kon realiseren.

Architect

De eerste opdracht die Wilke aannam was het ontwerpen en laten bouwen van een landhuisje aan de Albert Neuhuislaan (nummer 15) in maart 1925. De advertentie voor de aanbesteding ondertekende hij als 'Jan Wilke, architect'. Sindsdien verschenen met regelmaat aanbestedingen in de

krant. De prachtige dubbelvilla Busken Huetlaan 2/Vosmaerlaan 1 uit 1925 werd in mei 1929 besproken in het tijdschrift Onze tuinen met huis en hof onder de titel 'Een landhuisje in Bussum' (!). Het is nu een gemeentelijk monument.

Villa's uit 1926

In 1926 realiseerde Wilke twee villa's die eveneens lovend werden besproken in het tijdschrift Onze tuinen met huis en hof. In februari 1930 kwam het landhuis aan de orde dat Wilke in opdracht van dichter-zanger Jens Clinge Doorbos aan de Amersfoortsestraatweg ter hoogte van de Huizerweg realiseerde. Dit landhuis 'De Clinge' moest in 1969 helaas wijken

voor de aanleg van de A1. In juli 1930 besprak het tijdschrift de schitterende villa Jan Toebacklaan 6-10 waarin drie woningen zijn opgenomen. Ook deze villa is een gemeentelijk monument.

Realisatie Plan Gooioord

Jan Griffioen kreeg in 1927 toestemming van de gemeente om de gronden bij het begin van de Lothariuslaan (nu nr. 1 t/m 35 en 2 t/m 26) en verder de Waltherlaan (3 t/m 21 en 2 t/m 26), een deel van de Godelindestraat (49 t/m 71 en 56 t/m 74) en een stukje van de K.P.C. de Bazelstraat (29 t/m 33) te bebouwen, zodat het reeds door Wilke ontworpen Plan Gooioord van start kon gaan. Er werden 44 bouwblokken gerealiseerd van twee, drie of vier woningen onder een kap in geel-grijze steen, met donkere plint en rode daken. (De gele kleur van de stenen is inmiddels niet meer herkenbaar.)

Hotel Vlietlaan

In 1927 kreeg Wilke een heel belangrijke opdracht: de herbouw van Hotel Vlietlaan op de hoek van de Generaal de la Reijlaan en de Vlietlaan. Hij tekende een voor die tijd heel modern gebouw, met naast het hotel aan de Vlietlaan winkels en aan de Generaal de la Reijlaan stallingen voor auto's en fietsen. Het hotel werd geopend op 15 februari 1930.

Naar Bilthoven

In 1930 verlegde Wilke zijn werkgebied naar De Bilt. Hij opende in 1931 een kantoor in Bilthoven. In april 1932 verhuisde Wilke met zijn vrouw en twee dochters naar Bilthoven, waar hij enkele fraaie bouwprojecten afleverde. In april 1937 emigreerde het gezin Wilke naar Klerksdorp in Zuid-Afrika, waar Wilkes vrouw al in augustus 1937 overleed. Wanneer Jan Wilke overleed en hoe het zijn dochters verging is niet bekend.

Bronnen:

De Gooi- en Eemlander en De Bussumsche Courant van verscheidene data, gegevens uit de databank van Historische Kring Bussum en persoonsgegevens uit Archief Gooi en Vechtstreek en www.familie-wilke.nl.

Eric Bor

■ Villa 'De Clinge' aan de Amersfoortsestraatweg uit 1926 voor Jens Clinge Doorbos.

■ Jan Toebacklaan 6-10: villa met drie woningen, 1926.

■ Luchtfoto uit 1925 van het gebied waarop Plan Gooioord gerealiseerd moest worden